

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI**İSTEYEN (DAVACI) :****VEKİLİ :** Av.Elif SOLĞUN-UETS[]**KARŞI TARAF (DAVALI) :** Valiliği/.**VEKİLİ :** Av -UETS[]

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı tarafından, ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü emrinde teknoloji ve tasarım öğretmeni olarak görev yapmakta iken, Özel Eğitim Uygulama Okuluna atanmasına ilişkin **08/09/2025 tarih ve sayılı olur işleminin;** ilçesine aile birliği mazeretine binaen atandığı, norm kadro fazlası olduğu gerekçesiyle bu kez aile birliği mazereti dikkate alınmaksızın 160 km uzaklıktaki 'a atandığı, eşinin Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğünde uzmanı olarak görev yaptığı, zorunlu atamaya tabi personel olduğu, bakanlık merkez teşkilatı dışında atabileceği kadro görev yerinin bulunmadığı, iki çocuğunun bulunduğu, çocuklarından birinin Anadolu Lisesi, 'de 9.sınıfta okuduğu, diğerinin Ortaokulu, 'da 6.sınıf öğrencisi olduğu, ortak ikametgahlarının ilçesi olduğu, *Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına İlişkin Yönetmelik*'in 26'ncı maddesine göre, eğitim kurumlarının norm kadro sayılarının bu Yönetmelik'te belirlenen norm kadro kriterleri çerçevesinde değişmesi halinde, değişikliğe konu olan eğitim kurumlarının norm kadro sayılarının ekim ayında yeniden belirleneceği, bakanlığın ihtiyaç duyulan hallerde bu ay dışında da eğitim kurumlarının norm kadro sayılarını yeniden belirleyebileceği, ancak 2025 yılı Ekim ayında yapılacak norm güncellerine bir ay kala normların güncellenmesi beklenmeden norm fazlası öğretmenlerin 2025 yılı Eylül ayında yer değişikliğine zorlandığı, aile birliğinin korunması ilkesine aykırılık olduğu ileri sürülerek yürütmesinin durdurulması ve iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usule ilişkin olarak, davanın süresi içerisinde açılmadığı; esasa ilişkin olarak ise, zorunlu atamaya tabi personelin genellikle kamu hizmetinin sürekliliğini sağlamak ve Türkiye'nin her bölgesinde hizmet sunabilmek amacıyla belirlenmiş rotasyon sistemine dahil olan memurları ifade ettiği, Milli Savunma Bakanlığı merkez teşkilatında görev yapan milli savunma uzmanlarının zorunlu atamaya tabi personel olmadığı, resmi eğitim kurumlarında görev yapan ve kadrosunun bulunduğu eğitim kurumunda veya il/ilçe milli eğitim müdürlüklerinde ihtiyaç veya norm kadro fazlası durumda bulunan kadrolu/sözleşmeli öğretmenlerin yer değiştirme işlemlerinin Personel Genel Müdürlüğünce hazırlanan İhtiyaç ve Norm Kadro Fazlası Öğretmenlerin Yer Değiştirme Duyurusu kapsamında başvuruda belirtilen atama takvimi çerçevesinde Valiliğince gerçekleştirildiği, hizmet puanı üstünlüğünün esas alındığı, Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun 18'inci maddesi ile MEB Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği uyarınca tesis edilen işlemde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı belirtilerek, yürütmenin durdurulması talebi ve davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 8. İdare Mahkemesince, **davalı idarenin süre itirazı yerinde görülmemekle,** dava dosyasında bulunan tüm bilgi ve belgeler incelenmek suretiyle, yürütmenin durdurulması istemi hakkında işin gereği görüldü:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun "Yürütmenin Durdurulması" başlıklı 27'nci maddesinin ikinci fıkrasında, "Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler" hükmüne yer verilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin "İhtiyaç ve norm kadro fazlası öğretmenlerin yer değiştirmeleri" kenar başlıklı 53. maddesinde; "(1) Eğitim kurumunun ya da bölümün/eğitim kurumunda uygulanmakta olan mesleki ve teknik eğitim alanının kapanması, program değişikliği, Bakanlığın öğretmenliğe atanacakların tespitiyle ilişkin kararıyla ders/alan kaldırılması ya da norm kadro esasları gereğince yapılacak düzenlemeler sonucu öğretmen fazlalığı oluşması hâlinde; eğitim kurumunun ya da bölümün kapatılması veya program değişikliği sonucunda bu eğitim kurumlarında görevli öğretmenler, yeni eğitim kurumu açılarak öğrencilerin taşınması hâlinde bu eğitim kurumlarına, öğrenci azlığı nedeniyle kapatılan eğitim kurumlarında ya da bölümlerde görevli olanlar ise açık norm kadro bulunması hâlinde öncelikle öğrencilerin taşındığı eğitim kurumları olmak üzere il içinde alanlarında ihtiyaç duyulan eğitim kurumlarına mazeretleri ve tercihleri de dikkate alınmak suretiyle atanır. (2) Bu şekilde yapılan atamalarla fazlalığın giderilememesi hâlinde bu durumdaki öğretmenler tercihleri de dikkate alınmak suretiyle öncelikle il içinde alanlarında ihtiyaç duyulan eğitim kurumlarına atanır. İl içinde alanlarında ihtiyaç bulunmayanların atamaları, bulundukları ilde çalışılması gereken süre şartı aranmaksızın tercihleri doğrultusunda yer değiştirme döneminde il dışına yapılabilir; bunlardan zorunlu çalışma yükümlülüğü bulunanlar, alanlarında ihtiyaç bulunan zorunlu çalışma yükümlülüğü öngörülen hizmet alanlarına atanır. (3) Öğretmenlerden; herhangi bir nedenle istihdam alanı daralanlar ile görevli oldukları eğitim kurumlarında alanlarında norm kadro sayısı azalanlar, hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılacak değerlendirme sonucunda hizmet puanı en az olandan başlamak üzere norm kadro fazlası olarak belirlenir. Hizmet puanının eşitliği hâlinde sırasıyla; öğretmenlikteki hizmet süresi daha az olan, öğretmenliğe daha sonra başlayan norm kadro fazlası olarak belirlenir. Hizmet puanlarının hesabında yer değiştirme başvurularının son günü esas alınır. Norm kadro fazlası olarak belirlenen öğretmenler; öncelikle görevli oldukları yerleşim yerindeki ya da ilçedeki eğitim kurumları olmak üzere il içinde alanlarında norm kadro açığı bulunan eğitim kurumlarına tercihleri de dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre atanır. (5) Bu madde kapsamında il içinde yapılan atamalarla fazlalığın giderilememesi durumunda fazlalık, il içinde zamana bağlı olmaksızın yapılacak yer değiştirmelerle giderilir. Bu şekilde yapılacak yer değiştirmeler, duyurusu yapılan eğitim kurumlarına öğretmenlerin tercihleri de dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılır. Fazla konumdaki öğretmenlerden herhangi bir kuruma atanmak üzere başvuruda bulunmayanlar ile tercihlerine atanamayanların görev yerleri, il içinde valiliklerce resen belirlenir." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin, "Mazeret ve engellilik durumuna bağlı yer değiştirmeler" başlıklı 49. maddesinde; "(1) Öğretmenlerin; aile birliği, sağlık, can güvenliği mazeretlerine veya engellilik durumuna bağlı yer değiştirmeleri hakkında, Devlet Memurları Kanunu ile Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanır." düzenlemesi yer almıştır.

Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmeliğin "Aile Birliği Mazeretine Bağlı Yer Değişikliği" kenar başlıklı 14. maddesinde, "Aile birliği mazeretine dayanarak yer değişikliği memurun;

a) Kamu personeli olan eşinin, kurum içi yer değiştirme suretiyle atanma imkânının olmaması veya mevzuatı uyarınca eşin zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan bir görevde bulunması durumunda bu kapsamdaki eşin bulunduğu yere, b) Eşlerin her ikisinin de aynı kurumda çalışıyor olması halinde, kurumun daha fazla hizmet ihtiyacı duyduğu yere, c) Eşlerin farklı kurumda çalışıyor olması halinde kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanmak suretiyle her iki kurumun da öncelikli hizmet

ihtiyacının bulunduğu yere, d) Kamu personeli olmayan eşinin, talep edilen yerde başvuru tarihi itibarıyla son iki yıl içinde 360 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak çalışmış ve halen çalışıyor olması halinde bu durumda olan eşin bulunduğu yere... atanması suretiyle yapılabilir.

Aile birliği mazeretine dayanarak yer değiştirme isteğinde bulunan memur, eşinin kamu kurum ve kuruluşlarında kamu personeli olarak çalıştığına veya atanmayı talep ettiği yerde eşinin başvuru tarihi itibarıyla son iki yıl içinde 360 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak halen çalıştığına ya da birinci fıkranın (e) bendinde sayılan görevlerde bulunduğuna ilişkin belgeyi kurumuna ibraz etmekle yükümlüdür. Ayrıca yer değiştirme başvurusuna, evlilik durumunu kanıtlayan belgenin de eklenmesi gerekir." hükmü yer almıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının teknoloji ve tasarım öğretmeni olarak ili, İmam Hatip Ortaokulunda görev yaparken **aile birliği mazereti nedeniyle** 11/08/2025 tarihli Bakanlık onayı ile İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü emrine atandığı, ardından, 2025 yılı atama döneminde norm kadro fazlası öğretmen olarak belirlendiği ve dava konusu işlemler ilçesine re'sen atandığı, bakılan davanın da bu işlemin iptaline karar verilmesi istemiyle açıldığı anlaşılmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 53. maddesinde norm fazlası olan öğretmenlerin tercihleri dikkate alınarak ve hizmet puanı üstünlüğüne göre atanacağı düzenlenmiştir; bu konuda özür durumunun dikkate alınacağı yönünde açık bir düzenleme yer almamış ise de, mazeret durumlarına ilişkin atamalar için anılan Yönetmeliğin 49. maddesi ile atıfta bulunulan Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik'te mazeret durumları tek tek sayılmak ve bunlar için kurallar konulmak suretiyle ayrı bir düzenleme yapılarak, bu gruba giren memurlar için istisnai bir takım kolaylıklar getirilmiş, bu kapsamda olan memurlar lehine düzenlemeler yapılmıştır.

Dolayısıyla özel bir düzenleme şeklinde Yönetmelikte yer alan "mazeret durumu"na ilişkin kuralların, norm fazlası öğretmenlerin ataması yapılırken, Yönetmeliğin 53. maddesinde bu husus belirtilmediğinden bahisle göz önünde bulundurulmayacağına kabulü halinde bu durum, anılan Yönetmeliğin mazeret durumuna bağlı yer değiştirmeleri düzenleyen hükümlerinin amacına aykırılık taşıyacaktır. Kaldı ki Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nde norm kadro fazlası atamalarında aile birliği gibi mazeret durumlarının dikkate alınmayacağına ilişkin bir hüküm de bulunmamaktadır. Bu sebeple, Yönetmelikte mazeret atamaları kapsamında yer alan aile birliği mazeretinin re'sen yapılan atamalarda da dikkate alınması gerektiği açıktır.

Öğretmenlerin mazeret ve norm kadro fazlası atama rejimine ilişkin yukarıda anılan kurallar bir bütün halinde değerlendirildiğinde, mazeretine dayalı olarak bir eğitim kurumuna il içi veya iller arası naklen atanan öğretmenlerin söz konusu **mazereti devam ettiği sürece** mazeret sebebiyle atanmasına dair işlemin amaç ve sonuçlarını ortadan kaldıracak biçimde yeni bir işlem tesis edilmesi mümkün değildir.

Dava konusu olayda, davacının eşinin Bakanlık bünyesinde uzmanı olarak görev yaptığı, davacının da aile birliği mazereti nedeniyle eşinin çalıştığı ilçesine atamasının yapıldığı görülmektedir.

Bu durumda, davacının norm kadro fazlası öğretmen olarak belirlendikten sonra Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 53. maddesi uyarınca mazeretine uygun bir okula atanması gerekirken, aile birliği mazeretinin devam ettiği hususu göz ardı edilmek suretiyle ve mazeret sebebiyle yapılan atama işleminin amaç ve sonuçlarına aykırı bir şekilde re'sen atanmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka ayarlı bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Nitekim; Ankara Bölge İdare Mahkemesi 14.İdari Dava Dairesi'nin 24/12/2025 tarihli, YD.İtiraz No: 2025/422 sayılı kararı da aynı yöndedir.

8. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/1851

Diğer taraftan, dava konusu işlemin yürütülmesi halinde davacının ilçesine gidiş geliş yapmasının gerekeceği ve aile birliğinin bozulacağı göz önüne alındığında, telafisi güç zararların doğabileceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin, uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 Sayılı Kanunun 27'nci maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **yürütülmesinin durdurulmasına**; kararın tebliğinden itibaren **7 (yedi) gün** içerisinde **Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz** yolu açık olmak üzere, 29/01/2026 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye